

Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22.07.1993, sp. zn. 12 Co 409/93, ECLI:CZ:KSHK:1993:12.CO.409.1993.1

Číslo: 67/1994

Právní věta: Měl-li zůstavitel v době úmrtí investiční kupón (jako součást registrované kupónové knížky), ale nevyužil ještě svého práva na koupi akcií určených k prodeji za kupóny, potom je sice tento investiční kupón předmětem dědictví po zůstaviteli a práva s ním spojená přejdou na dědice, ale v soupise aktiv dědictví se žádnou cenou neuvádí.

Soud: Krajský soud v Hradci Králové

Datum rozhodnutí: 22.07.1993

Spisová značka: 12 Co 409/93

Číslo rozhodnutí: 67

Číslo sešitu: 6-7

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Dědění, Privatizace kupónová

Předpisy: 92/1991 Sb. § 22 odst. 1 99/1963 Sb. § 175m

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 67

Měl-li zůstavitel v době úmrtí investiční kupón (jako součást registrované kupónové knížky), ale nevyužil ještě svého práva na koupi akcií určených k prodeji za kupóny, potom je sice tento investiční kupón předmětem dědictví po zůstaviteli a práva s ním spojená přejdou na dědice, ale v soupise aktiv dědictví se žádnou cenou neuvádí.

(Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové z 22. 7.1993,12 Co 409/93).

Okresní soud v Trutnově svým usnesením určil obecnou cenu majetku zůstavitelky částkou 55 523 Kč, výši dluhů částkou 6 351 Kč a čistou hodnotu dědictví částkou 49172 Kč a schválil dohodu o vypořádání dědictví, podle které veškerý majetek náležející do dědictví (včetně kupónové knížky č. 03019929-3) přejímá dcera zůstavitelky B. V. proti tomu, že uhradila pohřební výlohy. Podle této dohody syn zůstavitelky A. R. nežádal ani vyplacení svého dědického podílu. Současně soud stanovil výši odměny soudního komisaře - notáře částkou 890 Kč a jeho hotové výdaje částkou 29 Kč.

Proti tomuto usnesení podala dědička B. V. odvolání, kterým napadla výrok o určení obecné ceny dědictví, výše dluhů a čisté hodnoty dědictví, jakož i výrok o určení odměny soudního komisaře. Namítala, že byla nesprávně ohodnocena kupónová knížka, protože podle jejího názoru byla hodnota

této kupónové knížky ke dni smrti zůstavitele jen 1 000 Kč. Tím, že byla zařazena do dědictví v hodnotě vyšší, neoprávněně se zvětšila cena majetku zůstavitelky a tím je též vyšší odměna soudního komisaře za projednání dědictví.

Krajský soud v Hradci Králové zrušil uvedené usnesení soudu prvního stupně a věc mu vrátil k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí.

Z odůvodnění:

Právní povahu kupónové knížky je třeba posoudit podle ustanovení zákona č. 92/1991 Sb. a nařízení vlády č. 383/1991 Sb. Podle ustanovení § 22 odst. 1 zákona č. 92/1991 Sb. investiční kupón pro účel tohoto zákona je cenný papír na jméno, který opravňuje ke koupi akcií určených k prodeji za kupóny. Kupón je nepřevoditelný a práva s ním spojená přecházejí pouze na dědice. Podle ustanovení § 1 nařízení vlády č. 383/1991 Sb. se vydané kupónové knížky skládají z registračních karet I a II a z kupónů. Kupónová knížka se stává investičním kupónem dnem, kdy je ve prospěch majitele zaregistrována u Ministerstva financí, které pro účely této registrace zřizuje číslovanou soustavu zvláštních pracovišť. Podle ustanovení § 6 odst. 2 citovaného nařízení vlády nabývací cena investičního kupónu příslušné emise činí 1 000 Kč. Tato cena se platí při registraci kupónové knížky kupónovou známkou, která se vylepuje na registrační kartu II. Podle části čtvrté citovaného nařízení vlády má majitel investičních kupónů právo objednávat akcie kterékoli akciové společnosti, uvedené v příslušném seznamu projektů, a to buď sám nebo prostřednictvím privatizačního fondu.

Z citovaných zákonných ustanovení lze dovodit, že kupónová knížka, pokud její majitel a tím i majitel kupónů nenabyl akcie, nemá bez dalšího vyčíslitelnou hodnotu. Je to podobné, jako kdyby do dědictví byl zařazen los, na nějž by bylo možné vyhrát určitou výhru. Je třeba však vzít v úvahu, že řada majitelů kupónových knížek uzavřela různé smlouvy s privatizačními fondy, z nichž pro ně vyplynula různá práva a v některých případech i povinnosti. Např. je známo, že Česká spořitelna majitelům kupónových knížek, kteří u ní investovali plný počet kupónů, poskytovala na jejich žádost půjčky. Česká spořitelna v těchto případech uzavírala smlouvy, v nichž se zavazovala v určitém termínu vyplatit majiteli kupónové knížky dohodnutou částku.

Za těchto okolností je nezbytné zjistit v rozhodovaném případě, zda s vlastnictvím kupónové knížky není spojena pohledávka vůči privatizačnímu fondu a v jaké výši, popřípadě zda tu neexistuje pohledávka privatizačního fondu vůči zůstavitelce. V případě, že nic takového nebude zjištěno, bude kupónová knížka zařazena do dědictví bez uvedení její hodnoty. Stane se tak na základě již citovaného ustanovení § 22 zákona č. 92/1991 Sb., podle něhož práva spojená s vlastnictvím investičního kupónu přecházejí pouze na dědice. Nabývací cena investičního kupónu je tu právně bezvýznamná.

Ze shora uvedených důvodů odvolací soud usnesení soudu prvního stupně zrušil podle ustanovení § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř. a věc mu vrátil k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí.